

OPŁATY i FUNDUSZE

w ochronie środowiska

VERLAG
DASHÖFER
Literatura fachowa
dla firm i instytucji

AKTUALNOŚCI • PORADY PRAWNE • TEMAT NUMERU • FINANSE • PYTANIA I ODPOWIEDZI

Nr 8 sierpień 2009

Miesięczny serwis informacyjno-doradczy

www.dashofer.pl

Spis treści:

■ Aktualności

- Life+ – ostateczny termin nadsyłania wniosków do NFOŚiGW 1
- Projekty rozporządzeń w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej 1
- Opłata recyklingowa za torby foliowe może wynosić nawet 40 groszy 2
- Nowe projekty rozporządzeń 3
- Aktualizacja list projektów kluczowych 3

■ Porady prawne

- Opłaty dotyczące udostępniania informacji o środowisku 4

■ Temat numeru

- Baterie i akumulatory – opłaty wynikające z nowej ustawy 6

■ Finanse

- Dotacje dla MŚP w zakresie wsparcia systemów zarządzania środowiskowego w POIiŚ 8
- Nabór wniosków – likwidacja skutków powodzi 9
- Rozliczanie się ze zużytej wody 10

■ Pytania i odpowiedzi 14

■ Wykaz zmian w prawie 16

§ Aktualności

Life+ – ostateczny termin nadsyłania wniosków do NFOŚiGW

Przypominamy, że w naborze 2009 termin nadsyłania wniosków do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu Life+ upływa 15 września 2009 roku.

Alokacja dla Polski na 2009 rok wynosi 12 mln euro.

Program LIFE+ podzielony jest na trzy komponenty tematyczne:

1. Przyroda i różnorodność biologiczna.
2. Polityka i zarządzanie w zakresie środowiska.
3. Informacja i komunikacja.

Dla każdego komponentu przygotowano specyficzny formularz wniosku. Składany projekt może dotyczyć tylko jednego komponentu.

Program LIFE+ zapewnia wsparcie finansowe w wysokości 50% kwalifikujących się kosztów projektu. W uzasadnionych przypadkach dla projektów z komponentu I „Przyroda i różnorodność biologiczna”, dotyczących siedlisk lub gatunków priorytetowych, dofinansowanie może wynieść 75% kosztów projektu. ■

Redakcja

§ Aktualności

Projekty rozporządzeń w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej

Na stronach Ministerstwa Środowiska ukazały się projekty rozporządzeń przekazane do uzgodnień międzyresortowych.

Odnoszą się one do **szczegól-nych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia, będące inwestycjami:**

Szanowni Państwo!

Z przyjemnością przekazuję w Państwa ręce sierpniowy numer serwisu informacyjno-doradczy „Opłaty i fundusze w ochronie środowiska”.

W aktualnościach przypominamy o terminie nadsyłania wniosków do NFOŚiGW w ramach programu LIFE+, informujemy także o nowych projektach aktów prawnych.

W dziale „Temat numeru” przeczytają Państwo o opłatach wynikających z nowej Ustawy o bateriach i akumulatorach.

Polecam także artykuły dotyczące finansów. Dowiedzą się Państwo, dla których województw zostało zniesione ograniczenie kwotowe dla MŚP w ramach programu POIiŚ. Uzyskają Państwo informację o programie dla przedsięwzięć w zakresie zarządzania zasobami i przeciwdziałania zagrożeniom środowiska oraz o zasadach dofinansowania w ramach tego programu.

Zachęcam do zapoznania się z artykułem z działu prawnego, dotyczącym opłat wynikających z Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Z wyrazami szacunku,
Wydawnictwo Verlag Dashofer

Anna Kordowska

Anna Kordowska
Redaktor odpowiedzialny
e-mail: kordowska@dashofer.pl
tel. (0-22) 559 36 43

- służącymi poprawie jakości paliw i technologii silnikowych,
- służącymi zastosowaniu technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję oraz oszczędzanie surowców,
- służącymi ograniczeniu emisji lotnych związków organicznych,
- związanymi z odnawialnymi źródłami energii,
- służącymi redukcji emisji ze źródeł spalania paliw. ■

Redakcja

Aktualności

Opłata recyklingowa za torby foliowe może wynosić nawet 40 groszy

W czerwcu na stronach Ministerstwa Środowiska pojawiła się kolejna wersja projektu Ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Zakłada ona, że nawet 40 groszy może kosztować foliowa torebka przy sklepowej kasie.

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie nowych rozwiązań prawnych, dotyczących objęcia torebek z tworzywa sztucznego, stosowanych do pakowania produktów w jednostkach handlowych, specjalną opłatą recyklingową.

Wysokość opłaty

Zgodnie z rozdziałem 7 art. 49 maksymalna stawka opłaty recyklingowej ma wynosić 40 groszy za sztukę torby foliowej. Szczegółowa stawka opłaty recyklingowej zostanie określona w rozporządzeniu Ministra Środowiska. Opłata ta pobierana będzie przez jednostki handlowe zarówno handlu detalicznego, jak i hurtowego. Sprzedawca, który torby

foliowe będzie udostępniał klientom za darmo, narazi się na karę w wysokości od 5 tys. zł do 30 tys. zł.

Przeznaczenie zebranych środków

Uzyskane środki mają być przekazywane na odrębny rachunek urzędu marszałkowskiego. Zostaną przeznaczone na selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych oraz na edukację ekologiczną, dotyczącą selektywnego zbierania i recyklingu odpadów opakowaniowych.

Cel opłaty recyklingowej

Takie rozwiązanie ma skłonić klientów sklepów do świadomego korzystania z torebek foliowych, wpływając na ograniczenie pobierania w jednostkach handlowych torebek, które nie są w pełni wykorzystywane do pakowania produktów. Zaproponowane w tym zakresie przepisy dodatkowo wymagają jedynie udokumentowania ilości wprowadzonych torebek, na przykład na podstawie faktur nabycia

przez jednostkę handlową torebek foliowych.

Torebki foliowe zwolnione z opłaty

Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki może określić, w drodze rozporządzenia, rodzaje produktów, do pakowania których torby foliowe mogą być udostępniane bez pobrania opłaty recyklingowej, kierując się właściwościami tych produktów i wymaganiami w zakresie warunków higieniczno-sanitarnych, które powodują, że produkty powinny być pakowane w torby foliowe.

Planowany termin obowiązywania ustawy

Ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2010 roku, z wyjątkiem przepisów dotyczących objęcia toreb foliowych opłatą recyklingową, które mają zacząć obowiązywać z dniem 1 stycznia 2015 roku, oraz prowa-

NASI STALI EKSPERCI:

Paulina Grabowska, prawnik. Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, aplikant radcowski w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie. Ukończyła Szkołę Prawa Amerykańskiego oraz Szkołę Prawa Brytyjskiego i Europejskiego przy Uniwersytecie Warszawskim. Absolwentka studiów podyplomowych „Zarządzanie i finanse w przedsiębiorstwie” w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Obecnie pracownik dużej kancelarii.

dr Michał Kuliński, adwokat. Wykształcenie: Uniwersytet Jagielloński – Wydział Prawa i Administracji (1996-1998), Uniwersytet Warszawski – Wydział Prawa i Administracji (1998 – ukończony w 2001 r.), Centrum Prawa Amerykańskiego – Levin College of Law University of Florida przy WPIA UW, Studium Bezpieczeństwa Narodowego przy Instytucie Stosunków Międzynarodowych UW. Współpracownik firmy Prawniczej „Smoktunowicz&Falandysz”.

Krzysztof Choromański, współwłaściciel i Członek Zarządu Biura Konsultacyjnego KOBIKO Sp. z o.o. odpowiedzialny za zarządzanie projektami (ekonomiczne zagadnienia ochrony środowiska oraz przygotowanie i realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie infrastruktury ochrony środowiska i gospodarki komunalnej).

dzenia rejestru przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 roku.

Wprowadzenie okresu przejściowego dla toreb foliowych wynika z potrzeby zapewnienia branży wytwarzającej

torby foliowe czasu na dostosowanie się do nowych regulacji prawnych.

Branża ta, otrzymując fundusze z Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, zobowiązała się do utrzymania miejsc pracy wskazanych we wniosku,

zakazu wyzbycia się zakupionych w ramach Projektu środków trwałych przez 5 lat, utrzymania podanych wskaźników ekonomicznych oraz związanych z tym umów kredytowych bądź leasingowych. ■

Redakcja

§ Aktualności

Nowe projekty rozporządzeń

Na stronach Ministerstwa Środowiska zostały opublikowane nowe projekty aktów prawnych.

1. Projekt Obwieszczenia Ministra Środowiska w sprawie maksymalnych stawek opłat produktowych na rok 2010.

Maksymalne stawki opłat produktowych na rok 2010 zostały podwyższone o 2,9%, czyli o wartość określonego w ustawie budżetowej na rok 2009 prognozowanego średniorocznego wzrostu cen towarów i usług

konsumpcyjnych ogółem. Uwagi do projektu można zgłaszać do 31 sierpnia 2009 roku.

2. Projekt Ustawy o systemie bilansowania i rozliczania wielkości emisji dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) dla dużych źródeł spalania.

Operatorzy zobowiązani są do rozliczania wielkości emisji z dużego źródła spalania lub grupy dużych źródeł spalania i posiadanych uprawnień do emisji za rok sprawozdawczy.

W przypadku, gdy emisja z dużego źródła spalania lub grupy dużych źródeł spalania jest większa niż wyliczony roczny limit emisji, operator jest zobowiązany do zakupu uprawnień do emisji w liczbie odpowiadającej wielkości emisji przekraczającej określony przez operatora roczny limit emisji lub wpłacenia opłaty zastępczej. Środki z opłat zastępczych przeznaczone są na finansowanie realizacji zadań nałożonych ustawą na Krajowy ośrodek bilansowania i zarządzania emisjami. ■

Redakcja

§ Aktualności

Aktualizacja list projektów kluczowych

31 lipca 2009 roku zakończyła się kolejna aktualizacja projektów kluczowych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko

Zgodnie z zapowiedziami na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska

ogłoszona została zaktualizowana lista projektów kluczowych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Na liście znalazło się 386 przedsięwzięć o orientacyjnej całkowitej wartości około 206,04 mld złotych. Lista podsta-

wowa obejmuje 318 projektów, zaś na liście rezerwowej znalazło się 68.

Pełną listę projektów można zobaczyć na stronach Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. ■

Tabela 1. Wyniki aktualizacji list projektów indywidualnych

Liczba projektów			Orientacyjny koszt całkowity (mln PLN)			Szacunkowa kwota dofinansowania (mln PLN)		
Lista podstawowa	Lista rezerwowa	Łącznie	Lista podstawowa	Lista rezerwowa	Łącznie	Lista podstawowa	Lista rezerwowa	Łącznie
318	68	386	157 400,89	48 641,07	206 041,96	92 395,70	31 779,31	124 175,01

Tabela 2. Zmiany w kształcie list dokonane w wyniku procesu aktualizacji

Zmiany w liczbie projektów		Zmiana orientacyjnego kosztu całkowitego (mln PLN)		Szacunkowa kwota dofinansowania (mln PLN)	
Projekty usunięte	Projekty dodane	Projekty usunięte	Projekty dodane	Projekty usunięte	Projekty dodane
8	50	5 085,09	9 063,80	2 321,39	4 976,25

Redakcja

 Porady prawne

Opłaty dotyczące udostępniania informacji o środowisku

W połowie listopada 2008 r. weszła w życie Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zmianami), dalej zwana „ustawą”, która określa w szczególności zasady udziału społeczeństwa w ochronie środowiska oraz zasady i tryb postępowania w sprawach udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, ocen oddziaływania na środowisko, a także w sprawach transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Ponadto ustawa reguluje omawiane w niniejszym artykule kwestie, dotyczące opłat za udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie.

Wyszukiwanie informacji

Ustawa w przepisie art. 26 ust. 1 wprowadza regułę, zgodnie z którą wyszukiwanie i przeglądanie w siedzibie organu administracji dokumentów zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, wyszczególnionych w publicznie dostępnym wykazie, jest co do zasady bezpłatne.

Omawiając zasadę bezpłatnego wyszukiwania i przeglądania dokumentów zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, należy pamiętać, że przepis art. 26 ust. 1 ustawy wprowadza obiektywne warunki, które muszą być spełnione, aby wyszukiwanie i przeglądanie informacji nie wiązało się z koniecznością uiszczenia opłat.

Warunki te to: (i) wyszukiwanie i przeglądanie dokumentów zawierających informacje o środowisku i jego

ochronie w siedzibie organu administracji oraz (ii) czynienie tego w siedzibie organu administracji i (iii) zamieszczenie wnioskowanej informacji w publicznie dostępnym wykazie prowadzonym przez organ, do którego wpłynął wniosek.

✓ **WAŻNE!**

Siedzibą organu administracji jest w rozumieniu przepisu art. 26 ust. 1 ustawy pomieszczenie organu zobowiązanego do zamieszczenia konkretnej informacji w publicznie dostępnym wykazie.

Odpłatne może być zatem:

- udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie w innej formie niż ich wyszukiwanie lub przeglądanie,
- wyszukiwanie i przeglądanie informacji o środowisku i jego ochronie poza siedzibą organu administracji.

Za wyszukiwanie informacji o środowisku i jego ochronie, przekształcanie tych informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzenie kopii dokumentów lub danych oraz ich przesłanie zgodnie z przepisem art. 26 ust. 2 ustawy organ administracji pobiera opłaty w wysokości odpowiedniej do poniesionych kosztów.

✓ **WAŻNE!**

Opłaty za wyszukiwanie informacji, a także za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów lub danych oraz ich przesłanie, pobierane przez organ administracji rządowego sektora finansów publicznych, stanowią dochód budżetu państwa, z kolei pobierane przez organ samorządowego sektora finansów publicznych stanowią dochód własny jednostek samorządu terytorialnego.

Zwolnienie od opłat

Ustawa (w przepisie art. 26 ust. 4) zwalnia organy administracji z obowiązku ponoszenia opłat za wyszukiwanie informacji o środowisku i jego ochronie, a także za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów lub danych oraz ich przesłanie organom administracji w znaczeniu ustawowym.

Przez organy administracji zwolnione z obowiązku ponoszenia opłat należy rozumieć:

- ministrów, centralne organy administracji rządowej, wojewodów, działające w ich lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego,
- inne podmioty, gdy są powołane z mocy prawa lub na podstawie porozumień do wykonywania zadań publicznych dotyczących środowiska i jego ochrony.

Należy zwrócić uwagę, że zwolnienie organów administracji z obowiązku ponoszenia opłat za wyszukiwanie informacji o środowisku i jego ochronie, a także za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów lub danych oraz ich przesłanie skonstruowane jest w ustawie w sposób dość ogólny.

Może to z praktycznego punktu widzenia powodować sytuację, iż organ prowadzący postępowanie w sprawie, do której rozstrzygnięcia są potrzebne informacje o stanie i ochronie środowiska, niekoniecznie musi się zwracać do organu prowadzącego publicznie dostępny wykaz, ale do każdego, w posiadaniu którego informacje się znajdują, a to wydaje się kosztowne i nie do końca przemysłane.

✓ WAŻNE!

Wniesienie o udzielenie informacji o środowisku i jego ochronie do organu, który nimi dysponuje, ale nie prowadzi publicznie dostępnego wykazu spowoduje, że będzie on musiał wyszukać te informacje i je przetworzyć, kiedy organ prowadzący wykaz mógłby to zrobić bez ponoszenia dodatkowych kosztów.

Stosownie do ustawy udostępnienie informacji znajdujących się w posiadaniu innego organu niż zobowiązany do zamieszczenia ich w publicznie dostępnym wykazie – chociażby w przypadku decyzji wydanych przez organy ochrony środowiska, znajdujących się w posiadaniu innych organów niż te, które je wydały – będzie mogło mieć miejsce odpłatnie, ponieważ ich udostępnienie będzie wymagało wyszukania, a udostępnienie będzie następowało w siedzibie innego organu niż prowadzący wykaz publicznie dostępnych informacji.

Wysokość opłat

Zgodnie z ustawą górne jednostkowe stawki opłat pobieranych przez organy administracji za wyszukiwanie informacji oraz za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów lub danych oraz ich przesłanie są następujące:

- za wyszukiwanie informacji: **10 zł**, jeżeli wymaga wyszukiwania do dziesięciu dokumentów; powyższa opłata jest wyższa **nie więcej niż o 1 zł** za każdy kolejny dokument, jeżeli informacja wymaga wyszukiwania więcej niż dziesięciu dokumentów;
- za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku: **3 zł** za każdy informatyczny nośnik danych;
- za sporządzanie kopii dokumentów lub danych w formacie 210 mm x 297 mm (A4):
  - za stronę kopii czarno-białej – **0,60 zł**,

- za stronę kopii kolorowej – **6 zł**.

Za przesłanie kopii dokumentów lub danych drogą pocztową pobiera się opłatę za przesyłkę danego rodzaju i danej kategorii wagowej w wysokości podanej w obowiązującym cenniku powszechnych usług pocztowych operatora publicznego w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. Prawo pocztowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159 ze zmianami), zwiększoną o:

- za kopię dokumentów lub danych w formie wydruku lub kserokopii – **nie więcej niż 4 zł**;
- za kopię dokumentów lub danych na informatycznym nośniku danych dostarczonym przez podmiot żądający informacji – **nie więcej niż 10 zł**.

Rozporządzenie Ministra Środowiska

Zgodnie z przepisem art. 28 ustawy minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi (uwzględniając okoliczność, iż opłaty te nie powinny stanowić przeszkody w dostępie do informacji, czyli nie powinny być wygórowane) w drodze rozporządzenia:

- szczegółowe stawki opłat pobieranych przez organy administracji za wyszukiwanie informacji, a także za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów lub danych oraz ich przesłanie;
- współczynniki różnicujące wysokość opłat pobieranych przez organy administracji za wyszukiwanie informacji, a także za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów lub danych oraz ich przesłanie;
- terminy i sposób uiszczania opłat pobieranych przez organy administracji za wyszukiwanie

informacji, a także za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów lub danych oraz ich przesłanie;

- sposób naliczania opłat pobieranych przez organy administracji za wyszukiwanie informacji, a także za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów lub danych oraz ich przesłanie, z uwzględnieniem przekształcenia informacji w formę wskazaną we wniosku.

✓ WAŻNE!

Powyższe rozporządzenie do dnia dzisiejszego nie zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw.

Zgodnie z regułami przejściowymi, zawartymi w art. 173 ust. 1 ustawy, dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane między innymi na podstawie art. 24 ust. 3 Ustawy – Prawo ochrony środowiska zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 28 ustawy, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy.

W związku z tym w okresie przejściowym będą obowiązywać rozwiązania wynikające z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych stawek opłat za udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz sposobu uiszczania opłat (Dz.U. z 2007 r. Nr 114, poz. 788). ■

*adwokat
dr Michał Kuliński*

§ Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zmianami).

 Temat numeru

Baterie i akumulatory – opłaty wynikające z nowej ustawy

24 kwietnia 2009 r. została przyjęta Ustawa o bateriach i akumulatorach. Wykorzystuje ona sprawdzony instrument finansowo-prawny w postaci opłaty produktowej i opłaty depozytywnej, jak również opłaty którą musi uiszczyć wprowadzający sprzęt.

Przedmiot ustawy

Ustawa o bateriach i akumulatorach (zwana dalej ustawą) znajduje zastosowanie do wszystkich rodzajów baterii i akumulatorów produkowanych i wprowadzanych do obrotu, niezależnie od ich kształtu, pojemności, masy, składu materiałowego, sposobu użycia oraz niezależnie od tego, czy stanowią przynależność albo część składową urządzenia lub dodatek do innych produktów.

Ponieważ mamy do czynienia z regulacją prewencyjną, ustawa odnosi się do baterii i akumulatorów we wszystkich fazach ich istnienia – zarówno gdy stanowią produkt, jak i wtedy, gdy stanowią odpad.

Opłata produktowa

Ustawa wykorzystuje sprawdzony instrument finansowo-prawny w postaci opłaty produktowej. Inaczej jednak określono przesłanki powstania obowiązku wniesienia takiej opłaty. Nie jest to obecnie powiązane z obowiązkiem osiągania poziomów odzysku czy recyklingu.

Wprowadzający baterie lub akumulatory przenośne jest zobowiązany do osiągnięcia poziomów zbierania – choć należy pamiętać, że dotyczy to tylko tzw. baterii i akumulatorów przenośnych. Mechanizm jest jednak bardzo podobny.

 PAMIĘTAJ!

Niewypełnienie obowiązku osiągnięcia poziomu zbierania rodzi obowiązek wniesienia opłaty produktowej.

Mechanizm ustalania rocznych poziomów

Odmienne niż w dotychczasowych przepisach skonstruowano natomiast mechanizm ustalania rocznych poziomów. Jak wiadomo, było to przedmiotem regulacji załącznika nr 4 Ustawy z 2001 roku o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami i opłacie produktowej i opłacie depozytywnej.

Obecnie należy to do kompetencji ministra. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, roczne poziomy zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych w poszczególnych latach, uwzględniając:

- konieczność osiągnięcia do 26 września 2012 r. poziomu zbierania w wysokości co najmniej 25% oraz do 26 września 2016 r. i w kolejnych latach – w wysokości co najmniej 45%,
- potrzebę stopniowego tworzenia krajowego systemu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych oraz zwiększania jego efektywności,
- działania na rzecz konkurencyjności polskiej gospodarki oraz konieczność realizacji zobowiązań międzynarodowych.

 WAŻNE!

Rozporządzenie będzie mogło zostać wydane w roku 2010.

Obliczanie opłaty produktowej

Rozliczenie wykonania obowiązku zapewnienia wymaganego poziomu zbierania będzie następować na koniec roku kalendarzowego. Podstawę obliczenia ewentualnej opłaty produktowej stanowi masa zebranych zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych. Opłata produktowa powinna być wpłacana na odrębny rachunek bankowy urzędu marszałkowskiego w terminie do 15 marca roku następującego po roku, którego opłata dotyczy.

Należną opłatę produktową oblicza się jako iloczyn stawki opłaty produktowej i różnicy między masą zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych, jaką należy zebrać, aby osiągnąć wymagany poziom zbierania w danym roku kalendarzowym, a masą zebranych w tym roku zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych.

 UWAGA!

Stawka opłaty produktowej dla zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych wynosi od 0,80 zł do 12 zł za kilogram. Szczegółowy taryfikator wymaga jednak ustalenia w drodze aktu wykonawczego.

Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, stawki opłat produktowych, uwzględniając konieczność zróżnicowania tych opłat z uwagi na rodzaje zużytych baterii lub zużytych akumulatorów oraz koszty zbierania i recyklingu zużytych baterii lub zużytych akumulatorów.

Niewywiązanie się z obowiązku

Mechanizm kontrolny jest zbliżony do dotychczasowego. W razie stwierdzenia, że wprowadzający baterie przenośne lub akumulatory przenośne, mimo ciążącego obowiązku, nie dokonał opłaty produktowej lub dokonał wpłaty w wysokości niższej od należnej, marszałek województwa wydaje decyzję, w której określa wysokość zaległości z tytułu opłaty produktowej.

W przypadku niewykonania tej decyzji, marszałek województwa ustala dodatkową opłatę produktową w wysokości odpowiadającą 50% kwoty niewpłaconej opłaty produktowej. Czyni to oczywiście w formie odrębnej decyzji.

Do opłat produktowych stosuje się odpowiednio przepisy działu III Ustawy z 1997 r. Ordynacja podatkowa, z tym, że uprawnienia organów podatkowych przysługują marszałkowi województwa.

Opłata depozytowa

Opłata depozytowa była znana z dotychczasowych przepisów (Ustawa z 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami i opłacie produktowej i opłacie depozytowej przed ostatnimi zmianami). Instrument ten zyskał jednak obecnie nowy kształt prawny. W szczególności wyraźnie podkreślono różnice między opłatą depozytową, jako daniną publiczną, a kaucją, jako instrumentem cywilno-prawnym. W starym stanie prawnym nie było to oczywiste ze względu na brak przepisów dotyczących przeznaczenia opłaty depozytowej.

Obowiązki sprzedawcy detalicznego

Sprzedawca detaliczny baterii samochodowych kwasowo-ołowiowych,

akumulatorów samochodowych kwasowo-ołowiowych, baterii przemysłowych kwasowo-ołowiowych lub akumulatorów przemysłowych kwasowo-ołowiowych jest zobowiązany do pobrania od kupującego opłaty depozytowej oraz do potwierdzenia jej pobrania, jeżeli przy sprzedaży tych baterii lub akumulatorów kupujący nie przekazał mu zużytych baterii lub zużytych akumulatorów. Przyjąć przy tym należy, że mogą to być dowolne baterie lub akumulatory spośród wymienionych powyżej.

Sprzedawca detaliczny jest w opisanym przypadku zobowiązany również, w terminie 30 dni od dnia pobrania opłaty depozytowej, do zwrotu pobranej opłaty depozytowej (i potwierdzenia jej zwrotu), o ile kupujący dostarczy mu odpowiednie zużyte baterie lub akumulatory.

✓ UWAGA!

Sprzedawca detaliczny jest zobowiązany do przechowywania dokumentu potwierdzającego pobranie opłaty depozytowej i dokumentu potwierdzającego zwrot opłaty depozytowej przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, którego dotyczą.

Opłata depozytowa a likwidacja zakładu

Jeżeli zwrot pobranej opłaty depozytowej przez sprzedawcę detalicznego jest niemożliwy z powodu jego likwidacji, upadłości albo przerwy w wykonywanej działalności gospodarczej, jego obowiązki przejmuje wprowadzający do obrotu.

Przyjęcie odpadów oraz zwrot opłaty powinien nastąpić wówczas w terminie 45 dni w zorganizowanych przez niego punktach zbierania tych baterii lub akumulatorów.

Regulacje prawne

Przewidziano dodatkowo szereg delegacji ustawowych w celu uściś-

lenia przepisów. Powoduje to jednak obecnie brak możliwości pełnej prezentacji przyjętych rozwiązań.

Po pierwsze minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór dokumentu potwierdzającego pobranie opłaty depozytowej i dokumentu potwierdzającego zwrot opłaty depozytowej, kierując się potrzebą ujednoczenia dokumentów oraz zapewnienia prawidłowego gospodarowania wpływami z opłat depozytowych.

Po drugie ustawa stanowi, że stawka opłaty depozytowej wynosi od 30 do 50 zł za sztukę baterii samochodowej kwasowo-ołowiowej i akumulatora samochodowego kwasowo-ołowiowego oraz baterii przemysłowej kwasowo-ołowiowej i akumulatora przemysłowego kwasowo-ołowiowego.

Szczegółowy taryfikator ustali jednak minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, stawki opłaty depozytowej, uwzględniając konieczność zróżnicowania tych opłat ze względu na rodzaj zużytych baterii kwasowo-ołowiowych lub zużytych akumulatorów kwasowo-ołowiowych.

Ponadto sprzedawca detaliczny zobowiązany do pobierania opłat został zobligowany do przekazywania nieodebranej opłaty depozytowej na odrębny rachunek bankowy urzędu marszałkowskiego, właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności, w terminie do 15 marca roku następującego po roku, w którym nastąpiło pobranie opłaty.

Jednocześnie wprowadzono obowiązek składania marszałkowi corocznych sprawozdań dotyczących wysokości pobranej opłaty depozytowej i przekazanej nieodebranej opłaty depozytowej.

Minister właściwy do spraw środowiska ma określić, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania oraz sposób jego przekazywania, kierując się potrzebą ujednoczenia sprawozdań oraz ułatwieniem przekazywania tych sprawozdań marszałkowi województwa.

Wpływy z opłat

Marszałek województwa prowadzi odrębny rachunek bankowy w celu gromadzenia i przekazywania wpływów z opłaty produktowej, dodatkowej opłaty produktowej, środków przekazywanych przez wprowadzających baterie lub akumulatory przeznaczone na finansowanie kampanii publicznych oraz nieodebranej opłaty depozytowej.

Wpływy z tytułu opłat i środków, o których mowa powyżej, w wysokości 5% stanowią dochody budżetu samorządu województwa. Pozostałe wpływy z tytułu opłat i środków, powiększone o przychody z oprocentowania rachunków bankowych, stanowią dochód budżetu państwa.

Opłata rejestrowa

Wpis do rejestru wprowadzającego baterie lub akumulatory podlega opłacie rejestrowej. Wprowadzający baterie lub akumulatory dołącza do wniosku uwierzytelnioną kopię dowodu uiszczenia opłaty rejestrowej.

Opłaty rejestrowej nie uiszcza wprowadzający baterie lub akumulatory wpisany do rejestru, o którym mowa

w Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) (Dz.U. Nr 70, poz. 631, ze zm.), który składając wnioski o wpis do rejestru, przedłoży informację potwierdzającą dobrowolny udział w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS).

✓ WAŻNE!

Opłata rejestrowa nie dotyczy prowadzącego zakład przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów.

Opłata roczna

Wprowadzający baterie lub akumulatory wpisany do rejestru uiszcza, w terminie do końca lutego każdego roku, opłatę roczną na odrębny rachunek bankowy Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Opłaty rocznej nie uiszcza się w roku, w którym została uiszczona opłata rejestrowa. Opłaty rocznej nie uiszcza też wprowadzający baterie lub akumulatory, który jest jednocześnie wprowadzającym sprzęt i jest zarejestrowany w rejestrze, o którym mowa w art. 6 Ustawy z 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, który składając wnioski o wpis do rejestru, przedłoży informację o numerze rejestrowym, nadanym zgodnie z przepisami o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

Stawki opłaty rejestrowej i opłaty rocznej

Górne stawki opłaty rejestrowej i opłaty rocznej wynoszą 1 000 zł,

przy czym dla mikroprzedsiębiorców górna stawka tych opłat wynosi 200 zł.

Szczegółowe zasady określi akt wykonawczy do ustawy. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych ma określić, w drodze rozporządzenia, wysokość stawek opłaty rejestrowej i opłaty rocznej.

Termin obowiązywania ustawy

Ustawa obowiązuje od 12 czerwca 2009 roku, przy czym 1 stycznia 2010 r. wchodzi w życie m.in.:

- art. 32-43, które dotyczą szeregu obowiązków wprowadzającego do obrotu – w tym wnoszenia opłaty produktowej,
- art. 53-56, które dotyczą opłaty depozytowej.

1 maja 2010 r. wchodzi w życie art. 111 pkt 14, który dotyczy uchylecia art. 30 Ustawy z 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz opłacie produktowej i opłacie depozytowej. Przedmiotem tego przepisu jest przeznaczenie wpływów z opłaty produktowej. ■

Jan Jerzmański
dr nauk prawnych

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz.U. z 2009 r. Nr 79, poz. 666).

Finanse

Dotacje dla MŚP w zakresie wsparcia systemów zarządzania środowiskowego w POIiŚ

Na posiedzeniu członków Komitetu Koordynacyjnego Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013, które odbyło się 8 lipca 2009 roku, podjęto Uchwałę

w sprawie zmiany załącznika do Uchwały Nr 2 Komitetu Koordynacyjnego z dnia 18 grudnia 2007 roku w sprawie przyjęcia Linii demarkacyjnej między Prog-

ramami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej.

Brak ograniczeń kwotowych dla MŚP z niektórych regionów

Wprowadzone zmiany mają za zadanie umożliwić realną aplikację o środki w ramach działania 4.1. POIiŚ „Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego” przedsiębiorstwom z sektora MŚP w województwach, w których nie mogą realizować tego typu projektów w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.

W ramach POIiŚ wspierane będą małe i średnie przedsiębiorstwa. Zostały zniesione ograniczenia kwo-

towe dla MŚP z regionów, w których nie ma możliwości wsparcia projektów z zakresu systemów zarządzania środowiskowego. Dotyczy to województw: **mazowieckiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego.**

Przedsiębiorcy z sektora MŚP z wymienionych województw mogą aplikować o dotacje na projekty związane z realizacją systemów zarządzania środowiskowego. Dla MŚP z pozostałych regionów minimalna wartość projektu nadal będzie wynosić 8 mln zł.

Nabór wniosków do działania 4.1.

Kolejna tura naboru wniosków powinna zostać uruchomiona jeszcze w bieżącym kwartale.

Maksymalny poziom dofinansowania z funduszy UE

Poziom dofinansowania może wynieść do 50% wydatków kwalifikowanych, ale nie może przekroczyć 400 tys. zł. ■

Redakcja

Finanse**Nabór wniosków – likwidacja skutków powodzi**

W celu zwiększenia poziomu ochrony przed skutkami zagrożeń naturalnych oraz poważnych awarii, usuwania ich skutków oraz wzmocnienia wybranych elementów zarządzania środo-

wiskiem powstał Program dla przedsięwzięć w zakresie zarządzania zasobami i przeciwdziałania zagrożeniom środowiska. Program ten będzie wdrażany do 2012 roku.

Prognozowany budżet programu ze środków NFOŚiGW na lata 2009-2011 wynosi łącznie 50 100 tys. zł, zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 1. Budżet programu na lata 2009-2011

Nazwa programu priorytetowego:		Zarządzania zasobami i przeciwdziałania zagrożeniom środowiska			
Budżet programu priorytetowego (dane tys. zł)		2009	2010	2011	Razem
I.	Planowane zobowiązania (kwota planowanych do zawarcia w danym roku umów)	16 700,00	16 700,00	16 700,00	50 100,00
II.	Planowane wypłaty zobowiązań z poz. I w 2009 roku	15 700,00			15 700,00
	Planowane wypłaty zobowiązań z poz. I w 2010 roku	1 000,00	15 700,00		16 700,00
	Planowane wypłaty zobowiązań z poz. I w 2011 roku		1 000,00	15 700,00	16 700,00
	Planowane wypłaty zobowiązań z poz. I na dalsze lata			1 000,00	1 000,00

Termin składania wniosków i procedura wyboru przedsięwzięć

Składanie wniosków odbywać się będzie w drodze naboru ciągłego.

Wnioski rozpatrywane będą w kolejności wpływu do NFOŚiGW. Kolejność złożenia kompletnego wniosku o dofinansowanie w ramach przyjętego limitu środków będzie decydować o udzieleniu dofinansowania.

Warunki dofinansowania

Formy dofinansowania to:

- dotacje,
- przekazanie środków.

Maksymalny dopuszczalny limit dofinansowania to 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia (z uwzględnieniem przepisów dotyczących udzielania pomocy publicznej).

Finansowanie będzie się odbywać po zakończeniu elementu/etapu prac. Podstawą będą protokoły odbioru robót oraz dokumenty finansowe potwierdzające poniesienie nakładów.

Rodzaje przedsięwzięć

1. Budowa i modernizacja stanowisk do analizowania i prognozowania zagrożeń naturalnych i stwarzanych poważnymi awariami, w tym wyposażenie w specjalistyczny sprzęt.
2. Zakupy specjalistycznego sprzętu, niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych i poważnych awarii, np. samochody ratownictwa chemicznego, ratownictwa ekologicznego, samochody ratowniczo-gaśnicze, pompy, łodzie, sprzęt zaplecza socjalnego dla ewakuowanych, nośniki kontenerów z innym sprzętem specjalistycznym.
3. Wsparcie techniczne krajowego systemu reagowania kryzysowego oraz ratowniczo-gaśniczego w zakresie ratownictwa ekologicznego i chemicznego.
4. Profilaktyka zdrowotna dzieci z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska.
5. Usuwanie awarii i zniszczeń obiektów ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

6. Realizacja przedsięwzięć w zakresie metod i narzędzi do analizowania zagrożeń powodowanych zdarzeniami naturalnymi lub poważnymi awariami.

Koszty kwalifikowane

Koszty bezpośrednie:

- 1) Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.
- 2) Usługi obce, doradztwo techniczne.
- 3) Podróże służbowe.
- 4) Dojazd i pobyt dzieci z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska.
- 5) Koszty amortyzacji środków trwałych bezpośrednio wykorzystywanych do przygotowania i realizacji przedsięwzięcia, zakupionych ze środków własnych beneficjenta.

Koszty dostaw i zakupów:

- 1) Dostawy lub zakup urządzeń, inwentarzowego wyposażenia technologicznego i sprzętu, będących środkami trwałymi.
- 2) Nabycie wartości niematerialnych i prawnych: patentów, licencji.
- 3) Zakup specjalistycznego sprzętu, niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych i poważnych awarii, np. samochodów ratownictwa chemicznego, ratownictwa ekologicznego, samochodów ratowniczo-gaśniczych, pomp, łodzi, sprzętu zaplecza socjalnego dla ewakuowanych, nośników kontenerów z innym sprzętem specjalistycznym.
- 4) Wsparcie techniczne krajowego

systemu ratownictwa kryzysowego oraz ratowniczo-gaśniczego w zakresie ratownictwa ekologicznego i chemicznego.

Koszty robót:

- 1) Przygotowanie terenu i zaplecza budowy oraz jego likwidacja.
- 2) Roboty demontażowe i rozbiórkowe.
- 3) Roboty ziemne i budowlano-montażowe (budowa, rozbudowa, modernizacja obiektów technologicznych, zespołów obiektów, budynków, sieci).
- 4) Budowa i modernizacja stanowisk do analizowania i prognozowania zagrożeń naturalnych i stwarzanych poważnymi awariami.
- 5) Montaż urządzeń, wyposażenia, sprzętu i aparatury.

Koszty pozostałe:

- 1) Zapłacony podatek od towarów i usług (VAT) wykazany w fakturach rozliczanych przez NFOŚiGW, jeżeli beneficjentowi nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot VAT-u.
- 2) Opracowanie metod i narzędzi do analizowania zagrożeń poważnymi awariami.
- 3) Organizacja szkoleń i warsztatów.

WAŻNE!

Do kosztu kwalifikowanego przedsięwzięcia nie można zaliczyć kosztów odbudowy instalacji, a także prac budowlano-montażowych, koniecznych do likwidacji zniszczeń, refundowanych przez firmy ubezpieczeniowe. ■

Redakcja

Finanse

Rozliczanie się ze zużytej wody

Czasami duży problem sprawia rozliczenie się ze wspólnotą mieszkaniową, w przypadku wynajmu mieszkania osobom trzecim.

Problem pojawia się szczególnie w sytuacji, gdy w lokalu nie ma wodomierzy.

Zasady rozliczania się ze zużytej wody można znaleźć pośrednio w Ustawie z dnia 24 czerwca 2004 r. o własności lokali (Dz.U. z 2005 r.

Nr 80, poz. 903 ze zm.). Ustawa ta przewiduje, że każdy właściciel ponosi koszty związane z utrzymaniem swojego lokalu. Jest on zobowiązany utrzymywać lokal w należyłym stanie, przestrzegać porządku domowego czy uczestniczyć w kosztach zarządu, związanych z utrzymaniem nieruchomości wspólnej. Musi również korzystać z niej w sposób nieutrudniający korzystania przez innych współwłaścicieli oraz współdziałać z nimi w celu ochrony wspólnego dobra.

Właściciela obciążają więc wydatki związane z utrzymaniem lokalu, a zatem koszty dostawy mediów i świadczeń (np. doprowadzanie wody i odprowadzanie ścieków, centralne ogrzewanie, podgrzanie wody) oraz wywóz odpadów. Obciążają go również koszty zarządu nieruchomością wspólną, na które składają się np. opłaty za dostawę energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody w części dotyczącej nieruchomości wspólnej, wydatki na remonty i bieżącą konserwację etc.

Za część świadczeń dostarczanych bezpośrednio do lokali właściciel rozlicza się z dostawcą indywidualnie, za inne – za pośrednictwem zarządu wspólnoty czy zarządcy wspólnoty. Nie zawsze jest możliwe rozliczenie

się ze świadczeń według wielkości udziałów. Jego podstawą może być również liczba lokali i osób zamieszkujących na stałe w danym mieszkaniu.

✓ WAŻNE!

W przypadku wspólnot mieszkaniowych metoda rozliczenia zużycia wody jest określona w regulaminie przyjmowanym w drodze uchwały przez właścicieli lokali.

W tych wspólnotach, w których właściciele nie przyjęli regulaminu rozliczeń kosztów zużycia wody, zarządca powinien wyjaśnić w zestawieniu przekazanym mieszkańcom metodę liczenia.

W budynkach, w których są założone liczniki (np. wodomierze), zużycie wody określa się według odczytów lokalowych. Dodatkowo płaci się za wodę zużytą na wspólne cele (proporcjonalnie do posiadanych udziałów).

W budynkach, w których nie zainstalowano wodomierzy, do rozliczeń indywidualnych stosuje się Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 r. w sprawie **określenia przeciętnych norm zużycia wody** (Dz.U. Nr 8, poz. 70) oparte na przeciętnych normach

zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych, w zależności od standardów mieszkania. W przypadku, gdy w lokalu nie znajduje się wodomierz, właściciel lokalu rozlicza się ze zużytej wody ryczałtem wyznaczonym za pomocą klucza dotyczącego liczby osób zamieszkujących w lokalu.

Rozporządzenie to określa również przeciętne normy zużycia wody dla poszczególnych odbiorców usług.

Normy te określa załącznik do rozporządzenia. Podzielone są na następujące części:

1. Gospodarstwa domowe
2. Podlewanie ogródków przydomowych i upraw rolniczych
3. Usługi
4. Fermy i obiekty inwentarskie
5. Obsługa pojazdów mechanicznych, maszyn rolniczych i warsztatów
6. Zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego
7. Roboty budowlane
8. Chemiczna ochrona roślin
9. Obiekty wojskowe resortów obrony i spraw wewnętrznych

Poniżej przedstawiamy trzy pierwsze części.

1. Przeciętne normy zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych

Lp.	Wyposażenie mieszkania w instalacje	Przeciętne normy zużycia wody	
		dm ³ /mieszkańca x dobę	m ³ /mieszkańca x miesiąc
1	Wodociąg bez ubikacji i łazienki (brak kanalizacji), pobór wody ze źródła podwórzowego lub ulicznego	30	0,9
2	Wodociąg, ubikacja bez łazienki	50-60*	1,5-1,8*
3	Wodociąg, zlew kuchenny, WC, brak łazienki i ciepłej wody	70-90*	2,10-2,70*
4	Wodociąg, ubikacja, łazienka, lokalne źródło ciepłej wody (piecyk węglowy, gazowy – gaz z butli, elektryczny, bojler)	80-100*	2,4-3,0*
5	Wodociąg, ubikacja, łazienka, dostawa ciepłej wody do mieszkania (z elektrociepłowni, kotłowni osiedlowej lub blokowej)	140-160*	4,2-5,4*

* Wartości niższe odnoszą się do budynków podłączonych do zbiorników bezodpływowych na terenach nieskanalizowanych, a wartości wyższe odnoszą się do budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnych.

2. Przeciętne normy zużycia wody do podlewania ogródków przydomowych i upraw rolniczych

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka odniesienia (j.o.)	Przeciętne normy zużycia wody dm ³ /j.o. x dobę
1	Ogródek przydomowy, działka rekreacyjna ¹⁾	m ²	2,5
2	Uprawy w szklarniach i tunelach foliowych ²⁾	m ²	4,0
3	Pieczarkarnie ³⁾	m ²	5,0

Przyjmuje się, że przeciętnie podlewanie upraw odbywa się w ciągu:

¹⁾ 15 dni/m-c w okresie 15.04-15.09.

²⁾ 20 dni/m-c w ciągu całego roku.

³⁾ 30 dni/m-c w ciągu całego roku.

3. Przeciętne normy zużycia wody w usługach

Lp.	Rodzaj zakładu	Jednostka odniesienia (j.o.)	Przeciętne normy zużycia wody	
			dm ³ /j.o. x dobę	m ³ /j.o. x miesiąc
I. Ochrona zdrowia i opieka społeczna				
1	Żłobki			
	a) dzienne	1 dziecko	130	3,9
	b) tygodniowe	jw.	150	4,5
2	Przychodnie lekarskie, ośrodki zdrowia	jeden zatrudniony	16	0,48
3	Izby porodowe	1 łóżko	500	15,0
4	Szpitala ogólne wielooddziałowe	1 łóżko	650	19,5
5	Sanatoria z hydroterapią	jw.	700	21,0
6	Apteki	1 zatrudniony	100	3,0
7	Domy małego dziecka, rencisty i pomocy społecznej	1 łóżko	175	5,3
II. Oświata i nauka				
8	Przedszkola			
	a) dzienne	1 dziecko	40,0	1,0
	b) tygodniowe, miesięczne	jw.	150,0	4,5
9	Szkoły			
	a) bez stołówki	1 uczeń	15,0	0,45
	b) ze stołówką	jw.	25,0	0,8
10	Szkoły zawodowe i szkoły wyższe			
	a) bez laboratoriów	1 uczeń (student)	15,0	0,45
	b) z latoratoriami	jw.	25,0	0,8
11	Internaty i domy studenckie	jw.	100	2,4
12	Szkoły z internatami	1 uczeń	100	2,4
13	Placówki wychowania pozaszkolnego			
	a) bez stołówki	jw.	15,0	0,45
	b) ze stołówką	jw.	25,0	0,80
14	Zakłady opiekuńczo-wychowawcze (domy dziecka, pogotowia opiekuńcze, ośrodki szkoleniowo-wychowawcze)			
	a) bez natrysków	1 łóżko	80,0	2,4
	b) z natryskami	jw.	160,0	4,8

Lp.	Rodzaj zakładu	Jednostka odniesienia (j.o.)	Przeciętne normy zużycia wody	
			dm ³ /j.o. x dobę	m ³ /j.o. x miesiąc
15	Instytuty i placówki naukowo-badawcze			
	a) bez laboratoriów	1 zatrudniony	15,0	0,45
	b) z laboratoriami	jw.	25,0	0,80
III. Kultura i sztuka				
16	Muzea	1 zwiedzający	10,0	0,3
17	Kina	1 miejsce	12,0	0,36
18	Teatry	jw.	15,0	0,45
19	Domy kultury	jw.	15,0	0,45
20	Biblioteki i czytelnie	1 korzystający	15,0	0,45
IV. Sport i turystyka				
21	Hotele i motele kat. lux (*****)	1 miejsce nocleg.	200,0	6,0
	a) z zapleczem gastronomicz.	jw.	250,0	7,5
	Hotele kat. (****)	jw.	150,0	4,5
	Hotele kat. (***)	jw.	100,0	3,0
	Hotele pozostałe	jw.	80,0	2,4
22	Pensjonaty i domy wypoczynkowe			
	a) kategorii I	jw.	200,0	6,0
	b) kategorii II	jw.	150,0	4,5
	c) kategorii III	jw.	100,0	3,0
23	Schroniska i domy wycieczkowe			
	a) kategorii I	jw.	150,0	4,5
	b) kategorii II	jw.	100,0	3,0
	c) kategorii III	jw.	80,0	2,4
24	Obozowiska turystyczne			
	1. Campingi			
	a) kategorii I	jw.	133,0	4,0
	b) kategorii II	jw.	100,0	3,0
	c) kategorii III	jw.	66,0	2,0
	2. Pola biwakowe	jw.	33,0	1,0
25	Pływalnie kryte	1 korzystający	160,0	4,8
26	Pływalnie otwarte			
	a) wycynowe	1 korzystający	200,0	6,0
	b) o wykorzystaniu masowym	jw.	400,0	12,0
27	Sale i hale sportowe z zapleczem sanitarnym dla ćwiczących	1 ćwiczący	66,0	2,0
V. Handel, gastronomia i usługi				
28	Restauracje, jadalnie	1 miejsce	100,0	3,0
29	Bary	jw.	150,0	4,5
30	Kawiarnie, bary kawowe	jw.	25,0	0,8
31	Sklepy z asortymentem czystych produktów (sklepy tekstylne, odzieżowe, obuwnicze, galanteria skórzana, drogeria, butiki itp.)	1 zatrudniony	30,0	0,9

Lp.	Rodzaj zakładu	Jednostka odniesienia (j.o.)	Przeciętne normy zużycia wody	
			dm ³ /j.o. x dobę	m ³ /j.o. x miesiąc
32	Sklepy ze sprzedażą gotowych produktów spożywczych (sklepy spożywcze, mięsne itp.)	jw.	40,0	1,2
33	Sklepy z artykułami przetwórstwa spożywczego (garnieryjne, ciastkarskie, wyrób lodów, sklepy rybne)	jw.	40-100*	1,2-3,0
34	Kwiaciarnie i sklepy zoologiczne	jw.	80,0	2,4
35	Zakłady usługowe (szewc, zegarmistrz, krawiec, optyk)	1 zatrudniony	15,0	0,45
36	Zakłady pralnicze	1 kg bielizny lub odzieży	17	
37	Zakłady fryzjerskie i kosmetyczne	1 zatrudniony	150,0	4,5
38	Zakłady fotograficzne – fotografia czarno-biała i kolorowa	Przeciętne normy zużycia wody ustala się indywidualnie, w oparciu o warunki techniczne i ilość zatrudnionych		
39	Magle			
	a) zwykły	1 zatrudniony	50,0	1,5
	b) elektryczno-parowy	jw.	150,0	4,5
40	Łaźnie	1 korzystający	200,0	6,0
41	Szalety publiczne	1 urządzenie = 1 wc	100,0	3,0
VI. Zakłady pracy				
42	Zakłady pracy, z wyjątkiem określonych w lp. 43	1 zatrudniony	15,0	0,45
43	Zakłady pracy			
	a) w których wymagane jest stosowanie natrysków	jw.	60,0	1,5
	b) przy pracach szczególnie brudzących lub ze środkami toksycznymi	jw.	90,0	2,25

* W zależności od asortymentu sklepu.

Paulina Grabowska

Pytania i odpowiedzi

Właściciel nieruchomości wyciął bez zezwolenia drzewo, którego stan stwarzał zagrożenie dla ludzi i mienia. Czy należy na niego nałożyć karę finansową?

Zgodnie z artykułem 83 ust. 1 Ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 04.92.880 z późn. zm.) usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia wydanego przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta na wniosek posiadacza nieruchomości, przy czym zezwolenie na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków wydaje wojewódzki konserwator zabytków.

Przepisów tych nie stosuje się jednak do drzew i krzewów:

- 1) w lasach,
- 2) owocowych, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz w granicach parku narodowego lub rezerwatu przyrody – na obszarach nieobjętych ochroną krajobrazową,
- 3) na plantacjach drzew i krzewów,
- 4) których wiek nie przekracza 5 lat,
- 5) usuwanych w związku z funkcjonowaniem ogrodów botanicznych lub zoologicznych,
- 6) usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu z obszarów

położonych między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, z wałów przeciwpowodziowych i terenów w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału,

7) które utrudniają widoczność sygnalizatorów i pociągów, a także utrudniają eksploatację urządzeń kolejowych albo powodują tworzenie na torowiskach zasp śnieżnych, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu,

- 8) stanowiących przeszkody lotnicze, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu,
- 9) usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu ze względu na potrzeby związane z utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych.

Zgodnie z wyrokiem NSA z dnia 31 stycznia 2008 r. sygn. akt II OSK 1970/06 usunięcie drzew obumarłych i zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych **wymaga uzyskania zezwolenia.**

To właściwy organ, kompetentny w zakresie ochrony przyrody, dokonuje oceny, czy wskazane we wniosku drzewo jest obumarłe lub zagraża bezpieczeństwu. Posiadacz nieruchomości nie jest podmiotem uprawnionym do dokonywania tego typu ocen i decydowania o tym, czy i które drzewo należy usunąć.

Zezwolenie na wycięcie drzew jest wyjątkiem od reguły zachowania drzew jako elementów przyrody, podlegającej ochronie prawnej. Wymiarzenie kary za usunięcie drzew

bez zezwolenia ma charakter obligatoryjny.

Wójt, burmistrz albo prezydent miasta wymierza administracyjną karę pieniężną za usuwanie drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia. Uiszczenie kary powinno zostać dokonane w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca wysokość kary stała się ostateczna.

Zgodnie z art. 89 ust. 1. administracyjną karę pieniężną ustala się w wysokości trzykrotnej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów, ustalonej na podstawie stawek opłat dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie stawek opłat dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew (Dz.U.04.228.2306 z późn. zm.). Opłaty za usunięcie drzew lub krzewów z terenu uzdrowisk, obszaru ochrony uzdrowiskowej, terenu nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz terenów zieleni są o 100% wyższe od opłat ustalonych na podstawie stawek dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew.

W przypadku, gdy ustalenie obwodu lub gatunku zniszczonego lub usuniętego bez zezwolenia drzewa jest niemożliwe, z powodu wykarczowania pnia i braku kłody, dane do wyliczenia administracyjnej kary pieniężnej ustala się na podstawie informacji zebranych w toku postępowania administracyjnego, powiększając ją o 50%.

Jeżeli ustalenie obwodu zniszczonego lub usuniętego bez zezwolenia drzewa jest niemożliwe, z powodu braku kłody, obwód do wyliczenia administracyjnej kary pieniężnej ustala się, przyjmując najmniejszy promień pnia i pomniejszając wyliczony obwód o 10%.

Gdyby właściciel wystąpił o zezwolenie, to nie musiałaby ponosić żadnych opłat, z wyjątkiem opłaty skarbowej za wniosek, ponieważ zgodnie z art. 86 ust. 1 pkt 4 nie pobiera się opłaty za usunięcie drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych. ■

Redakcja

Co powinno znaleźć się we wniosku o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów?

Zgodnie z art. 83 ust. 4 we wniosku należy umieścić takie informacje, jak:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę posiadacza i właściciela nieruchomości,
- 2) tytuł prawny władania nieruchomością,

- 3) nazwę gatunku drzewa lub krzewu,
- 4) obwód pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm,
- 5) przeznaczenia terenu, na którym rośnie drzewo lub krzew,
- 6) przyczynę i termin zamierzonego usunięcia drzewa lub krzewu,

- 7) wielkość powierzchni, z której zostaną usunięte krzewy.

Należy pamiętać także, że jeżeli posiadacz nieruchomości nie jest właścicielem, do wniosku musi dołączyć zgodę jej właściciela. ■

Redakcja

Jaki jest koszt wydania zezwolenia na odbiór odpadów komunalnych oraz jego ewentualnej zmiany i z jakiego aktu prawnego to wynika?

Zgodnie z art. 7 Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. Nr 236, poz. 2008 z późn. zm.) przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie odbierania

odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości musi uzyskać zezwolenie. W tym celu musi złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia, który zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres zamieszkania lub siedziby przedsiębiorcy ubiegającego się o zezwolenie oraz jego numer identyfikacji podatkowej (NIP),

- 2) określenie przedmiotu i obszaru działalności,
- 3) określenie środków technicznych, jakimi dysponuje ubiegający się o zezwolenie na prowadzenie działalności objętej wnioskiem,
- 4) informacje o technologiach stosowanych lub przewidzianych do stosowania przy świadczeniu usług w zakresie działalności objętej wnioskiem,
- 5) proponowane zabiegi z zakresu ochrony środowiska i ochrony sanitarnej planowane po zakończeniu działalności,
- 6) określenie terminu podjęcia działalności objętej wnioskiem oraz zamierzonego czasu jej prowadzenia.

We wniosku należy także określić rodzaje odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości, sposób realizacji obowiązku ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji składowanych na składowisku odpadów oraz udokumentować gotowość ich przyjęcia przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, spełniającego wymagania odnośnie do miejsc odzysku i unieszkodliwiania. Przedsiębiorca musi dołączyć do wniosku także zaświadczenie o braku zaległości podatkowych i zaległości w płaceniu składek na ubezpieczenie zdrowotne lub społeczne.

Zgodnie z aktualnie obowiązującym załącznikiem do Ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. Nr 225, poz. 1635 z późn. zm.) określającym wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, koszt wydania zezwolenia na prowadzenie działalności związanej z odbiorem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wynosi 107 zł.

Przedsiębiorca jest zobowiązany niezwłocznie zgłaszać wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta wszelkie zmiany danych określonych w zezwoleniu.

Przedłużenie terminu ważności lub rozszerzenie zakresu działalności podlega opłacie w wysokości 50% stawki za wydanie zezwolenia.

W przypadku zmiany zezwolenia na odbiór odpadów komunalnych, polegającego na jego rozszerzeniu o nowy rodzaj odpadów, konieczna jest opłata w wysokości 100% opłaty wnoszonej na początku, ponieważ dodanie nowego rodzaju odpadów traktowane jest jako nowy rodzaj działalności (część III, ust. 41, 45 i 46 załącznika do Ustawy o opłacie skarbowej). ■

Redakcja

Wykaz zmian w prawie

Zmiany w prawie	
Data wejścia w życie	
4 sierpnia 2009 r.	
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 lipca 2009 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zużytym sprzęcie (Dz.U. Nr 122, poz. 1017).	
4 sierpnia 2009 r.	
Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz.U. Nr 92, poz. 753) nowelizująca ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435).	
23 lipca 2009 r.	
Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadania statutu Głównemu Inspektoratowi Ochrony Środowiska (Dz.U. Nr 108, poz. 899).	
18 lipca 2009 r.	
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (Dz.U. Nr 106, poz. 882).	

Opłaty i fundusze w ochronie środowiska

WYDAWCA: Verlag Dashofer Sp. z o.o., ul. Senatorska 12, 00-082 Warszawa
tel.: (+48 22) 559 36 01 ~ 05, 559 36 43, faks: 829-27-00, 829-27-27

Redaktor odpowiedzialny: Anna Kordowska, kordowska@dashofer.pl, www.dashofer.pl

Redakcja i korekta techniczna: Jolanta Stypułkowska. Skład: Dariusz Ziach. Druk: Semafic, Warszawa

Prenumerata: kwartalna 65 zł + 22% VAT, roczna 231,40 zł (10% taniej) + 22% VAT.

Wpłaty kierować na rachunek:

Verlag Dashofer Sp. z o.o. Bank Handlowy S.A., nr 90-10301508-000000800916003.

Redakcja odpowiada na łamach gazety na wybrane pytania Czytelników przesłane faksem lub pocztą.

© 2009 Dashöfer Holding Ltd & Wydawnictwo Verlag Dashofer. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Przedruk w całości lub we fragmentach i rozpowszechnianie bez zgody wydawcy zabronione.

Ze względu na stałe zmiany w polskim prawie oraz niejednolite interpretacje przepisów

Wydawnictwo nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone informacje.